

Polisi ar gyfer cynilion i blant sy'n derbyn gofal

Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL

MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

Tabl Cynnwys

Cynnwys	Tudalennau
Crynodeb Gweithredol	3-4
Nod	4
Egwyddorion Allweddol, Cymhwysedd a phrosesau unigol	4-7
Rôl y Sefydliad Cyfranddaliadau	8
Pwy sy'n gymwys i gael ISA lau?	8-9
Gweithdrefn a phroses Merthyr Tudful ar gyfer ISA lau a chreu'r Adroddiad Cymhwysedd	8
Llythyrau ac ymholiadau a dderbyniwyd gan The Share Foundation mewn perthynas â chyfrifon ISA lau unigol a Chysylltiadau Cofrestredig	8-10
Trefniadau Trosiannol	11
Sut a phwy all gymryd drosodd rheoli'r cyfrif?	11-12
Cyfrifoldeb rhieni	12-14
Rôl gweithiwr cymdeithasol/PA	14
Staff eraill y gwasanaethau plant	15
Rôl y Gwasanaeth Maethu a Chomisiynu	15
Rôl y Swyddog Adolygu Annibynnol	15-16
Cymorth Busnes	16-17

Arweinydd Rheoli Ariannol	17
Gwybodaeth Ychwanegol	17
Atodiad 1 – llythyr optio i mewn/allan ar gyfer pobl ifanc Atodiad 2 – Ffurflen gyfraniad	17
Ffurflen adborth / Gwybodaeth am bolisi	18-19

Crynodeb Gweithredol

Mae'r polisi hwn yn nodi ymrwymiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful (CBSMT) i sicrhau bod gan bob Plentyn sy'n Derbyn Gofal (CLA) arbedion ystyrlon ar waith erbyn iddynt gyrraedd oedolion. Gan weithredu fel rhiant corfforaethol cyfrifol, nod yr Awdurdod Lleol yw darparu sylfaen ariannol gadarnhaol i bobl ifanc sy'n gadael gofal yn 18 oed, sy'n debyg i'r hyn y byddai unrhyw riant yn dymuno ei ddarparu i'w plentyn.

Mae'r polisi yn cyflwyno fframwaith cynilo cyson ar gyfer pob CLA cymwys. Mae'n ofynnol i ofalwyr—mewnol ac allanol—gynilo o leiaf £5 yr wythnos ar gyfer pob plentyn. Unwaith y bydd plentyn wedi derbyn gofal yn barhaus am 12 mis, Ar gyfer plant gyda darparwyr allanol, bydd cynilion cychwynnol yn cael eu cronni gan CBSMT am y 12 mis cyntaf a'u trosglwyddo unwaith y bydd y cyfrif Share Foundation yn cael ei agor; Ar ôl y pwynt hwn, bydd y darparwr yn talu'r cynilion yn uniongyrchol i'r cyfrif fel rhan o'r gost lleoliad dan contract. Bydd gofalwyr maeth mewnol a darpariaethau preswyl yn parhau i gynilo o ddechrau'r lleoliad ac yn trosglwyddo'r cynilion 12 mis cyntaf pan fydd y cyfrif yn cael ei greu.

Mae cymhwysedd ar gyfer ISA lau yn cynnwys bod o dan 18 oed, preswlydd yn y DU, a bod yn derbyn gofal parhaus am o leiaf flwyddyn. Ar gyfer y rhai nad ydynt yn gymwys, fel rhai plant sy'n ceisio lloches heb gyfeiliant, bydd trefniadau cynilo amgen yn cael eu cytuno trwy adolygiadau CLA unigol. Gall pobl ifanc mewn llety â chymorth neu lled-annibyniaeth ddewis optio allan o gynilion y tu hwnt i 16 oed.

Mae'r Sefydliad Cyfranddaliadau yn gyfrifol am sefydlu a rheoli pob JISAs a CTFs ar ran CLA cymwys, gan gynnwys goruchwyllo buddsoddiadau a chyhoeddi

dogfennaeth cyfrifon. Er y gall gofalywyr gyfrannu arian ychwanegol, dim ond y rhai sydd â Chyfrifoldeb Rhieni all weithredu fel Cyswllt Cofrestredig, ac yn y rhan fwyaf o achosion mae CBSMT yn cynnig bod The Share Foundation yn cyflawni'r rôl hon. Gall pobl ifanc gymryd rheolaeth o'u cyfrifon o 16 oed, gyda mynediad llawn yn cael ei ganiatáu yn 18 oed.

Amlinellir cyfrifoldebau clir ar gyfer gweithwyr cymdeithasol, cynghorwyr personol, gwasanaethau maethu, timau comisiynu, Swyddogion Adolygu Annibynnol, cymorth busnes, ac arweinwyr cyllid i sicrhau bod arbedion yn cael eu cofnodi, eu trosglwyddo, eu monitro a'u trafod o fewn prosesau cynllunio lleoliad ac adolygu CLA. Mae'r polisi hefyd yn nodi trefniadau trosiannol ar gyfer gweithredu o **1 Ebrill 2026**, sy'n ei gwneud yn ofynnol i ddarparwyr presennol alinio eu contractau a'u harferion â'r fframwaith arbedion newydd.

Trwy safoni arferion cynilo ar draws pob math o leoliad, nod y polisi hwn yw arfogi pob CLA â diogelwch ariannol hirdymor, cefnogi eu pontio i fod yn oedolion, ac atgyfnerthu cyfrifoldeb rhianta corfforaethol CBSMT i sicrhau canlyniadau bywyd cadarnhaol i bobl ifanc sy'n gadael gofal.

Nod:

Er mwyn sicrhau, pan fydd Plant sy'n Derbyn Gofal (CLA) yn cyrraedd 18 oed, bod ganddynt gynilion sy'n eu galluogi i gael cyfleoedd a dechrau ariannol cadarnhaol mewn bywyd yn unol â'r hyn y byddai unrhyw riant yn ei wneud i'w plentyn. Bydd y polisi hwn yn nodi'r disgwyliadau ar yr Awdurdod Lleol fel rhieni corfforaethol 'da'.

Er mwyn cefnogi hyn, bydd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful drefniadau cyson ar waith i sicrhau y bydd gan Blant sy'n Derbyn Gofal ac sy'n byw i ffwrdd oddi wrth eu rhieni am dros 12 mis gynilion sy'n adlewyrchu eu hamser fel Plentyn sy'n derbyn Gofal a pholisi cynilo ar waith.

Egwyddorion Allweddol, Cymhwysedd a phrosesau unigol:

Dylai'r Awdurdod Lleol fel Rhiant Corfforaethol y Plentyn / Person Ifanc wneud trefniadau rhesymol i sicrhau y bydd Gofalywyr Plant a Phobl Ifanc sy'n derbyn gofal gan ddarparwyr mewnol a thrwy ddarparwyr allanol yn gwneud trefniadau rheolaidd i arbed symiau wythnosol yng nghyfrif y Plentyn o leiaf £5 yr wythnos.

Unwaith y bydd plentyn wedi bod o fewn gofal Merthyr Tudful (CBSMT) yn barhaus am 12 mis, byddwn yn cyfrannu at arbedion o £5.00 yr wythnos i'r plentyn hwnnw tan y cynharaf o'r canlynol:

- Mae'r plentyn yn gadael gofal CBSMT
- Mae'r plentyn yn cael ei fabwysiadu
- Mae'r plentyn yn dod yn destun Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig (SGO)
- Nid yw'r plentyn bellach yn bodloni'r cwmpas a nodir yn y meini prawf hyn
- Mae'r plentyn yn troi'n 18 oed.
- Mae'r plentyn yn cael ei roi gartref gyda rhieni/aelodau o'r teulu ac mae'n peidio â bod yn CLA
- Plant sy'n cael eu lleoli gyda gofalwyr ar Reoliad 26 o'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant
- Mae'r person ifanc yn gwneud y penderfyniad i optio allan ar ôl 16 os yw'n byw mewn llety â chymorth / annibyniaeth

Ar y pwynt y bydd y plentyn yn bodloni'r meini prawf cynilo ac yn cael ei leoli gyda darparwr allanol, bydd balans agoriadol sy'n hafal i gynilion 12 mis (£5 x 52 wythnos = £260) yn cael ei adneuo i'w gyfrif buddsoddi cynilo gyda'r Sefydliad Cyfranddaliadau.

Ar gyfer pawb a leolir gyda gofalwyr mewnol / darpariaeth breswyl, byddai'r swm o £5 yn cael ei dalu ar y dechrau ac felly byddant yn gyfrifol am sicrhau bod balans £260 yn cael ei dalu i'r cyfrif sylfaen cyfranddaliadau ar y pwynt 12 mis ac yna byddant yn parhau i dalu'r £5 yr wythnos i'r cyfrif hwn. Mae symiau cynilion wedi'u cynnwys yn y lwfans Plant y mae pob gofalwr yn ei dderbyn ar gyfer y plentyn ac felly os nad yw'r swm hwn wedi'i gynilo ar gyfer y plentyn am unrhyw reswm, yna bydd hyn yn cael ei ddiynnu o unrhyw daliadau yn y dyfodol nes bod hyn yn ei le.

Bydd unrhyw gynilion a gasglwyd cyn y pwynt hwn hefyd yn cael eu trosglwyddo i'r cyfrif cyfranddaliadau a bydd manylion y cyfrif hwn yn cael eu darparu i'r rhai sy'n gofalu am y plentyn gan y gweithiwr cymdeithasol gofal plant.

Bydd adnoddau i ariannu'r arbedion hyn gyda darparwr allanol yn cael eu cronni drwy gostau'r contract gan y bydd hyn yn cael ei osod i ddechrau heb ychwanegu'r swm o £5 yr wythnos, ar ôl cyfnod o 12 mis bydd costau'r contract yn cynnwys y £5 yr wythnos a gofynnir i'r darparwr sicrhau bod hyn yn cael ei dalu'n uniongyrchol i'r

cyfrif sefydliad cyfranddaliadau. Bydd contract newydd yn cael ei gyhoeddi ar ôl i'r plentyn gael gofal am 12 mis i adlewyrchu'r costau newydd. Ni fydd cyfanswm cost y contract yn newid, fodd bynnag, bydd y ffordd y caiff ei dalu yn wahanol i adlewyrchu'r arbedion ar gyfer y 12 mis cyntaf gan y bydd hyn yn cael ei ddal gan yr awdurdod lleol ac yna ei drosglwyddo i'r cyfrif sefydliad cyfranddaliadau. Ar ôl y pwynt 12 mis hwn, bydd y swm yn cael ei dalu'n uniongyrchol i'r darparwr a byddant yn gyfrifol am dalu hyn i'r cyfrif sefydliad cyfranddaliadau. Ni fydd cost y contractau yn cynyddu gan y bydd yr elfen arbedion yn cynnwys y costau hyn, dim ond y dull cyn y pwynt 12 mis a'r newid cyn hyn a fydd yn cael ei adlewyrchu yn y contractau.

Gall y swm hwn o isafswm o £5 yr wythnos newid yn dibynnu ar isafswm lwfansau a dalwyd gan Lywodraeth Cymru. Bydd y polisi cynilo a'r trefniadau ar gyfer gweithredu hyn yn ogystal â chofnod o'r arbedion hyd yma yn cael eu trafod a'u cofnodi fel rhan o'r adolygiadau contract lleoliad ar gyfer pob lleoliad allanol. Ar gyfer pob lleoliad yn y tî, bydd hyn yn cael ei drafod a'i gofnodi fel rhan o'r goruchwyliaeth gofawr maeth yn ogystal â'r adolygiad blynyddol o ofalwr maeth ac adolygiadau Plant sy'n derbyn gofal.

Ar gyfer yr holl contractau cyfredol gyda darparwr allanol, bydd y costau a'r contractau yn cael eu diwygio i adlewyrchu'r swm arbedion o £5 o'r 1af o Ebrill 2026 fel y manylir uchod. Fel y dywedwyd, nid yw hyn yn gynydd i swm y contract, mae hyn yn syml i adlewyrchu'r ffaith y bydd y swm hwn bellach yn cael ei dalu'n uniongyrchol i'r darparwr yn hytrach na chael ei ddal gan yr awdurdod lleol fel yr oedd yn wir am y 12 mis cyntaf.

Ar gyfer lleoliadau maeth yn y tî, mae'r swm o £5 yr wythnos eisoes wedi'i dalu a'i gynnwys yn y lwfans plant wythnosol i'r gofawr maeth a'r disgwyliad yw y byddant yn trosglwyddo'r hyn ac unrhyw gynilion a gronnwyd hyd at y pwynt hwn i gyfrif y plentyn gyda'r Sefydliad Cyfranddaliadau a bydd manylion y rhain yn cael eu darparu iddynt gan y gweithiwr cymdeithasol gofal plant. Rhaid talu'r isafswm hwn i'r cyfrif sylfaen cyfranddaliadau unwaith y byddant wedi bod yn blentyn sy'n derbyn gofal am 12 mis a gellir talu unrhyw gynilion ychwanegol i gyfrif amgen y gall y plentyn ei gyrchu fel a phryd y dymunant ei gefnogi gyda sgiliau rheoli arian minws y swm a gronnwyd o fewn y 12 mis cyntaf iddynt fod yn Blentyn sy'n Derbyn Gofal gan fod yn rhaid ychwanegu hyn at y cyfrif a gynhaliwyd gyda'r Sefydliad Cyfranddaliadau.

Ar gyfer lleoliadau preswyl mewnol, byddant yn sicrhau eu bod yn talu £5 yr wythnos i gyfrif y plentyn gyda'r Sefydliad Cyfranddaliadau eto unwaith y bydd y plentyn wedi

derbyn gofal am 12 mis ac eto byddant yn trosglwyddo'r symiau cronodig o fewn y 12 mis cychwynol i'r cyfrif hwn.

Fel y nodwyd uchod, bydd darpariaethau mewnol yn arbed £5 y flwyddyn o ddechrau'r lleoliad ac unwaith y bydd y cyfrif sylfaen cyfranddaliadau yn cael ei gynhyrchu ar ôl 12 mis o fod yn Blentyn sy'n derbyn Gofal, bydd y swm o £260 yn cael ei dalu i'r cyfrif hwn.

Bydd y broses Adolygu Plant sy'n Derbyn Gofal yn sicrhau bod y mater o arbedion yn cael ei drafod fel rhan o'r adolygiad a bod hyn yn cael ei gofnodi i dystiolaeth bod hyn yn digwydd ynghyd â chyfanswm rhedol.

Ar gyfer pobl ifanc mewn Llety â Chymorth neu leoliadau lle maent yn derbyn lwfans, mae hyn yn cynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i drefniadau Pan fyddaf yn Barod a llety â chymorth, bydd yr arian yn cael ei dynnu o lwfans y person ifanc a'i drosglwyddo i'r Cyfrif Sefydliad Cyfranddaliadau. Efallai y bydd y person ifanc yn penderfynu nad yw'n dymuno parhau i gynilo a gall lofnodi llythyr yn cynghori eu bod yn gwrthod talu mwy i'w cynilion (gweler atodiad 1). Ar gyfer gofalywyr sy'n darparu llety â chymorth i'r bobl ifanc 16+ oed hynny, efallai y byddant hefyd yn ystyried eu bod yn dymuno parhau i dalu i gyfrif y person ifanc a thra bod y person ifanc o dan 18 oed, gallant wneud hyn.

Os yw'r person ifanc yn *gymwys*, byddant yn gallu bod yn gymwys ar gyfer ISA lau. Mae'r rhain yn fuddsoddiadau cynilo hirdymor a dim ond ar ôl i'r person ifanc gyrraedd 18 oed. Bydd unrhyw bobl ifanc nad ydynt yn gymwys yn cael eu trafod ar sail unigol a bydd trefniadau yn cael eu gwneud i agor cyfrif a fyddai'n gweithredu gyda'r un pwrpas i sicrhau bod unrhyw gynilion yn hygyrch ar ôl 18 oed.

Os yw person ifanc yn gadael gofal cyn bod mewn gofal am flwyddyn, yna bydd yr arian yn cael ei gasglu gan y gweithiwr cymdeithasol gofal plant a'i roi i'r rhai sydd bellach yn gofalu am y plentyn / sydd â chyfrifoldeb rhiant (PR). Bydd gweithiwr cymdeithasol y plentyn yn gyfrifol am gysylltu â rhieni / rhai sydd â chysylltiadau cyhoeddus ynghylch unrhyw arbedion y mae'r plentyn wedi'u cronni er mwyn sicrhau eu bod yn derbyn yr arian hwn. Bydd angen derbynneb i ddangos bod hyn wedi'i wneud. Byddant yn cael eu hannog / cefnogi i agor cyfrif cynilo i'r plentyn ac i adneuo'r arian hwn i gael mynediad iddo unwaith y byddant yn troi'n 18, fodd

bynnag, bydd y penderfyniad yn aros gyda nhw ynghylch a fyddant yn dewis gweithredu hyn.

Os yw plentyn / person ifanc yn gadael gofal cyn troi'n 18 oed ond ar ôl cyfnod parhaus o fod yn blentyn sy'n derbyn gofal am 12 mis ac mae ganddo gyfrif Sefydliad Cyfranddaliadau, yna bydd manylion y cyfrif yn cael eu rhannu i'r rhai sy'n gofalu am y plentyn fel y gallant barhau i gyfrannu os dymunant. Bydd hefyd yn cael manylion sut y gall y plentyn gael mynediad i'r cyfrif ac unrhyw arian unwaith y byddant yn troi'n 18 oed. Bydd y cyfrifoldebau hyn yn cael eu symud ymlaen gan y gweithiwr cymdeithasol gofal plant. Gellir trafod a chadarnhau hyn fel rhan o'r adolygiad CLA a fyddai'n digwydd wrth baratoi ar gyfer y plentyn yn rhoi'r gorau i gael gofal.

I'r plant hynny sy'n byw o fewn darpariaethau tŷ ac sy'n symud ar draws lleoliadau, bydd cyfrifoldeb y gweithiwr cymdeithasol gofal plant os nad ydynt wedi bod yn blentyn sy'n derbyn gofal am 12 mis neu fwy i gasglu unrhyw arbedion gan y gofalwr a'u darparu i'r gofalwr newydd. Bydd y gofalwr newydd hwn wedyn yn cymryd cyfrifoldeb am yr arbedion hyn ac yn parhau i ychwanegu atynt nes y gellir eu talu i'r cyfrif sylfaen cyfranddaliadau ar ôl iddynt gael eu cynhyrchu ar ôl 12 mis. Bydd y cyfarfodydd cynllunio lleoliad ac adolygiadau Plant sy'n derbyn gofal a gynhelir pryd bynnag y bydd newid lleoliad yn cofnodi bod yr arbedion wedi'u casglu a'u rhoi i'r gofalwr newydd lle bo hynny'n briodol ynghyd â chysondeb y swm. Os na ellir gweithredu hyn ar unwaith, er enghraifft os nad yw lleoliad wedi'i nodi ac mae trefniant dros dro ar waith, yna gall yr arian gael ei ddal gan gyllid yn ystod y cyfnod hwn o amser.

Rôl y Sefydliad Cyfranddaliadau

Mae'r Sefydliad Cyfranddaliadau yn elusen gofrestredig sydd wedi'i hawdurdodi gan y Llywodraeth i sefydlu a rheoli'r holl Gronfeydd Ymddiriedolaeth Plant ac ISA lau sy'n agored i bawb sy'n derbyn Gofal ar ôl pob *Pobl Ifanc sy'n Derbyn Gofal*. Mae'r Sefydliad Cyfranddaliadau yn cael cyngor annibynnol gan gynghorwyr ariannol

ynghylch sut a ble y dylid buddsoddi'r arian hwn. Mae unrhyw log yn cael ei gyfrifo gan y Sefydliad Cyfranddaliadau ac nid yw'n rôl yr Awdurdod Lleol.

Mae rhagor o wybodaeth am rôl The Share Foundation ar gael drwy <https://info@sharefound.org/Is/JISA-Making-Your-money-Work-for-You>

Pwy sy'n gymwys i gael ISA lau?

I fod yn gymwys, rhaid i'r Plentyn neu'r Person Ifanc fod:

- O dan 18 oed
- Bod yn Ddinesydd preswyl y DU
- Wedi derbyn gofal yn barhaus am gyfnod o 12 mis neu fwy. (Mae hyn yn cynnwys pob Plentyn sy'n destun Gorchymyn Gofal a'r rhai sy'n cael eu Lletya'n Wirfoddol o dan Adran 76 p'un a ydynt mewn gofal preswyl, gyda Gofalwr Maeth neu'n byw gartref).

Cyflwynwyd ISA lau gan y Llywodraeth yn 2012 ac fe wnaethant ddisodli cynllun cynilo blaenorol y Llywodraeth ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal (a elwir yn Gronfeydd Ymddiriedolaeth Plant).

Ar hyn o bryd, nid yw'n bosibl i Blant gael cyfrifon ISA lau a Chronfa Ymddiriedolaeth Plant.

Mae rhagor o wybodaeth am CTF's ac ISA's lau ar gael trwy www.gov.uk/child-trust-funds a www.gov.uk/junior-individual-savings-accounts.

Gweithdrefn a phroses Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful ar gyfer ISA lau a chreu'r Adroddiad Cymhwysedd

Mae dyletswydd ar Ferthyr Tudful i anfon ffurflenni data at The Share Foundation ac mae hyn yn cynnwys gwybodaeth mewn perthynas â:

- Yr holl blant *sy'n derbyn gofal cymwys* presennol
- Pob Plant sy'n Derbyn Gofal sydd newydd *fod yn gymwys* h.y. plant sydd wedi cyrraedd y 12fed mis yn olynol o statws sy'n derbyn gofal

- Pob Plant sy'n derbyn gofal o'r blaen sydd wedi gadael gofal

Mae'r wybodaeth hon yn yr **Adroddiad Cymhwysedd** ac mae'n cynnwys manylion y Person Ifanc, math o leoliad, dyddiad cymhwysedd ariannol, ac enwi gweithiwr cymdeithasol y person ifanc. Mae'r adroddiad yn cael ei gynhyrchu ac yn cael ei ddychwelyd at The Share Foundation yn gofyn am fanylion cyfrif TSF.

Bydd y Sefydliad Cyfranddaliadau yn ailanfon manylion gan ychwanegu Rhifau Cyfeirnod Cyfrif TSF yn yr Adroddiad Prisio. Anfonir hwn at CBSMT er mwyn cysylltu'r Rhifau TSF hyn â IDau Cleient WCCIS.

Gall unrhyw un, gan gynnwys y Person Ifanc eu hunain a'u Gofalwyr, gyfrannu mwy na'r cyfraniad wythnosol i ISA Iau y Person Ifanc drwy'r Ffurflen Cyfraniad Sefydliad Cyfranddaliadau ond mae terfyn uchaf o £4,128 y flwyddyn dreth. Mae'r rhain yn arbedion tymor hir y gall y Person Ifanc eu cyrchu ar ôl iddynt gyrraedd 18 oed.

Bydd angen i unrhyw bobl ifanc nad ydynt yn gymwys i gael cyfrifon, er enghraifft Plant sy'n Ceisio Lloches Digyfeiliant (UASC), gael eu trafod ar sail unigol o fewn eu hadolygiadau CLA i benderfynu ar y ffordd orau o reoli eu harian. Dylid cael arbedion ar gyfer y bobl ifanc hyn o hyd a bydd trefniadau ar gyfer y rhain yn cael eu penderfynu ar sail unigol.

Llythyrau ac ymholiadau a dderbyniwyd gan The Share Foundation mewn perthynas â chyfrifon ISA Iau unigol a Chysylltiadau Cofrestredig

Trwy gydol cyfnod y buddsoddiad, bydd The Share Foundation yn anfon llenyddiaeth buddsoddi at y Person Ifanc eu hunain am gynnydd eu cyfrif. Mae hwn i'w anfon d/o Merthyr Tudful.

- **Plant 16 oed ac iau.**

Dylai'r Adolygiad Plant diwethaf cyn pen-blwydd y Person Ifanc yn 16 oed drafod dichonoldeb i'r Person Ifanc gymryd rheolaeth o'i gyfrif ei hun pan fyddant yn cyrraedd 16 oed. Yn yr achos hwn, gall y Person Ifanc sy'n Derbyn Gofal ofyn i'w Gofalwyr/Awdurdod Lleol drefnu i'w datganiadau cyfrif gael eu hanfon atynt yn uniongyrchol. Gellir trafod trefniadau yn hyn o beth yn fanylach yng nghyfarfodydd Adolygu CLA. <https://sharefound.org/s/getting-Access-Carers-Others.pdf>

- **Pobl ifanc sy'n agosáu at 18 oed**

Yn yr achos hwn, bydd llythyr yn rhoi manylion penodol ynghylch sut y gall yr Oedolyn Ifanc wneud trefniadau i gymryd rheolaeth dros eu cyllid a chymryd drosodd rheoli eu cyfrif. Anfonir y llythyrau hyn at yr Ymgynghorydd Personol a fydd yn gyfrifol am sicrhau bod hyn yn cael ei rannu'n uniongyrchol gyda'r person ifanc.

Trefniadau trosiannol

Bydd y polisi hwn yn cael ei weithredu ar 1 Ebrill 2026 ac ni fydd y polisi hwn yn cael ei ôl-ddyddio. Disgwylir y bydd unrhyw gynilion a gafwyd eisoes gan ofalwyr i bobl ifanc yn cael eu trosglwyddo i'r cyfrif cynilo hwn i sicrhau bod gan bob plentyn bwynt cynilo canolog a fydd yn eu dilyn nes iddynt gyrraedd 18 oed. Ar y pwynt gweithredu, bydd yr holl blant sy'n derbyn gofal ar hyn o bryd o dan ofal CBSMT, sy'n bodloni'r cwmpas a'r meini prawf a nodir yn y ddogfen hon, yn cael eu trosglwyddo i'r cynllun newydd hwn a bydd hawl i arbedion yn cael ei gronni iddynt yn gyson o'r dyddiad hwnnw.

Gofynnir i ddarparwyr allanol, lle nad yw'r gofyniad eisoes yn y fanyleb a'r contract, weithredu'r polisi newydd hwn. Bydd hyn yn arwain at newid i'r trefniadau cytundebol presennol rhyngom ni a'n darparwyr lleoliad. Byddwn yn trafod y trawsnewidiad hwn gyda'n darparwyr ac o dan delerau contractau trwy'r 4C disgwylir i ddarparwyr gydymffurfio â pholisi cynilo awdurdodau lleol. Os bydd darparwyr presennol yn gwrthod ymgysylltu â'r polisi hwn, bydd yn ofynnol iddynt dystiolaeth eu bod yn cynilo ar gyfer y bobl ifanc a'r symiau a drosglwyddir ar y lleoliad sy'n dod i ben i CBSMT i'w rhoi o fewn y cyfrif sylfaen Cyfranddaliadau, os ydynt o dan 18 oed.

Dylid cytuno ar unrhyw gontractau a manylebau newydd a gomisiynwyd o ddyddiad y polisi hwn ar gyfer gofal Plant sy'n Derbyn Gofal Merthyr Tudful, yn unol â'r polisi hwn.

O ddyddiad y polisi hwn, bydd y swm arbedion yn cael ei ychwanegu at brisiau contract y cytunwyd arnynt a bydd angen i ddarparwyr adlewyrchu hyn yn eu hanfonebau.

Gofynnir i ddarparwyr lleoliadau allanol presennol drosglwyddo unrhyw gynilion presennol a gedwir ar gyfer ein Plant sy'n derbyn gofal i gyfrif buddsoddi'r plentyn gyda'r Sefydliad Cyfranddaliadau a bydd manylion hyn yn cael eu darparu iddynt gan y gweithiwr cymdeithasol gofal plant.

Sut a phwy all gymryd drosodd rheoli'r cyfrif?

Mae'r arian yn y CTF neu'r ISA lau yn perthyn i'r Bobl Ifanc eu hunain a dim ond ar ôl iddynt gyrraedd 18 oed. Tan yr amser hwn, bydd y cyfrif yn cael ei reoli gan "Gyswllt Cofrestredig" sy'n hysbys i Ferthyr Tudful a The Share Foundation.

Unwaith y bydd Rhif TSF yn cael ei greu ar y cyfrif, bydd y Sefydliad Cyfranddaliadau yn gofyn am fanylion gan yr Awdurdod Lleol o ran pwy all reoli'r cyfrif neu pwy sydd i fod yn Gyswllt Cofrestredig - gelwir hyn yn Wybodaeth Gyswllt Gofrestredig.

Rhaid i oedolyn sy'n gweithredu ar ran y Plentyn neu'r Person Ifanc fod â Chyfrifoldeb Rhieni i fod yn Gyswllt Cofrestredig.

Ym Merthyr Tudful rydym yn eiriol dros The Share Foundation i fod yn Gyswllt Cofrestredig ar gyfer pob Plentyn a Pherson Ifanc sy'n meddu ar ISA's neu CTF's oni bai eu bod yn byw gyda rhieni o dan Reoliadau Lleoliad gyda Rhieni, wedi'u mabwysiadu neu yn destun Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig.

- **Gofalwr(au) Person Ifanc/ Gofalwyr Maeth neu Breswyl**
Gall Gofalwr/gofalwyr y Person Ifanc drefnu i wneud taliadau i gyfrif y Person Ifanc, ond nid ydynt yn gallu gwneud cais i fod yn "y Cyswllt Cofrestredig" oni bai bod ganddynt Gyfrifoldeb Rhieni, nid yw hyn yn berthnasol pan fo rhieni'n rhannu cysylltiadau cyhoeddus gyda'r awdurdod lleol. Gweler atodiad 2
- **Rhieni Mabwysiadol**
Gall Rhiant Mabwysiadu neu Warcheidwad Arbennig wneud taliadau i'r cyfrif a gallant wneud trefniadau i ddod yn Gyswllt Cofrestredig i reoli cyfrif eu Plentyn unwaith y bydd ganddynt Gyfrifoldeb Rhieni ffurfiol dros y Plentyn (fel arfer pan wneir y Gorchymyn Mabwysiadu neu'r SGO) ac unwaith y byddant wedi cysylltu â'r Awdurdod Lleol i wneud trefniadau i ddod yn berson "Cyswllt Cofrestredig" ar gyfrif y Plentyn. Pan fydd hyn yn digwydd, bydd CBSMT yn peidio â bod yn rhan

o drefniadau cynllunio mewn perthynas â'r Gronfa Ymddiriedolaeth Plant neu'r ISA lau

- **Plant sy'n Derbyn Gofal sy'n destun Gorchmynion Gofal gyda chyfrifoldeb rhiant a rennir**

Yn CBSMT yn yr achos pan fo Cyfrifoldeb Rhieni yn cael ei rannu rhwng yr Awdurdod Lleol a'r rhieni, mae angen i'r cyswllt nodi y dylid nodi'r Sefydliad Cyfranddaliadau fel y Cyswllt Cofrestredig. Yn achos Cyfrifoldeb Rhieni a rennir, ni ellir enwi cynrychiolwyr yr Awdurdod Lleol fel Cysylltiadau Cofrestredig. Pan fydd hyn yn digwydd, gellir gwneud taliadau i'r cyfrif o hyd, ond bydd The Share Foundation yn dal y cyfrif ar ran y Person Ifanc nes iddynt gyrraedd 18 oed pan fydd y cyfrif yn cael ei gyrchu eu hunain fel oedolion.

- **Mynediad at gyfrif i blant â salwch terfynol**

Yn amherthnasol o oedran y Plentyn, gall person â Chyfrifoldeb Rhieni ofyn am ganiatâd gan The Share Foundation i dynnu arian yn ôl ar unwaith ar gyfrif plentyn terfynol wael.

O'r diwrnod y bydd y Plentyn neu'r Person Ifanc yn derbyn Gofal mewn unrhyw leoliad, bydd CBSMT yn ychwanegu £5 ychwanegol yr wythnos at y swm a delir i ddechrau cynilion hirdymor i'r Plentyn. Ar gyfer Gofalwyr Maeth Merthyr Tudful Cymru, mae'r arian y byddent fel arfer yn ei gynilo eisoes wedi'i ychwanegu at y Lwfans Plant a byddant yn gyfrifol am sicrhau bod hyn yn cael ei adneuo i gyfrif y plentyn gyda'r Sefydliad Cyfranddaliadau. Bydd hyn yn sicrhau y bydd pob Plentyn yn cael yr un isafswm o gynilion sy'n cael eu cronni ar eu cyfer bob wythnos.

Ni fydd angen i ofalwyr sefydlu cyfrifon gan y bydd CBSMT yn gwneud y gwaith o fonitro'r arian hwn. Fodd bynnag, argymhellir bod gofalwyr yn parhau i gefnogi pobl ifanc i reoli eu harian a sefydlu cyfrifon cynilo neu gyfredol eraill. Trwy ddarparu cyfrifon a chymorth amgen, bydd gofalwyr yn cefnogi pobl ifanc i reoli eu harian. Mae'r polisi cynilo hwn yw sicrhau bod pob plentyn a ofalwyd yn flaenorol yn cael y modd i gynnal eu hunain ar ôl iddynt adael gofal.

Nid yw'r polisi hwn yn lleihau rôl gofalwyr wrth gefnogi pobl ifanc i reoli eu harian cyn gadael gofal ond mae'n mynd rhywfaint o ffordd i ddarparu sefydlogrwydd ariannol i bobl ifanc wrth iddynt adael gofal.

Bydd y broses o ddidynnu yn golygu bod y lwfans wythnosol yn cael ei gadw mewn cyfrif daliad a fydd yn cael ei reoli a'i oruchwylio gan y rheolwr cyfrifyddu a chyllid nes bod y Person Ifanc wedi cael 12 mis o ofal parhaus gan yr Awdurdod Lleol. Ar y pwynt hwn bydd CBSMT wedi cael ei rybuddio drwy'r Adroddiad Cymhwysedd bod y Plentyn neu'r Person Ifanc wedi cael ISA lau wedi'i agor yn eu henw.

Ar y pwynt lle mae'r plentyn wedi bod yng ngofal yr awdurdod lleol am 12 mis, bydd unrhyw gynilion yn cael eu trosglwyddo i'r Sefydliad Cyfranddaliadau. Bydd yr awdurdod lleol yn parhau i sicrhau bod taliadau'n cael eu gwneud i'r cyfrif i'r rhai sy'n gofalu am y plentyn cyhyd â'u bod yn parhau i fod yn Blentyn sy'n Gofalu am y Plentyn trwy ddarparu'r manylion cyfrif i'r rhai sy'n gofalu am y plentyn, cyfrifoldeb y gweithiwr cymdeithasol gofal plant yw hyn. Bydd y Swyddog Adolygu Annibynnol yn gyfrifol am sicrhau bod hyn wedi digwydd a bod arbedion ar waith a bydd hyn yn cael ei gofnodi yn yr adolygiad Plant sy'n Derbyngofal.

Ar ôl cyfnod o 12 mis, gall y Gofalwyr Maeth (os dymunant) wneud taliadau ychwanegol i gyfrif The Share Foundation drwy'r Ffurflen Cyfraniadau. Os yw'r Gofalwyr yn dymuno cefnogi'r Person Ifanc i allu cael mynediad at eu harian yn rheolaidd, bydd angen creu cyfrifon banc neu gymdeithas adeiladu amgen gan fod y Gronfa Ymddiriedolaeth Plant / ISA lau yn gynllun cynilo hirdymor na all y Plentyn / Person Ifanc gael mynediad iddo nes eu bod yn 18 oed.

Cydnabyddir y bydd gofalwyr yn cefnogi pobl ifanc i reoli eu harian ac felly bydd cyfrifon cynilo amgen, neu gyfrifon cyfredol, yn cael eu defnyddio yn dibynnu ar amgylchiadau'r person ifanc. Derbynnir ei bod yn arfer da cael cyfrif amgen i'r person ifanc ddeall rheolaeth ariannol.

Disgwylir i Weithiwr Cymdeithasol / Cynghorydd Personol ar gyfer y CLA neu berson ifanc sicrhau:

- Bydd y gweithiwr cymdeithasol gofal plant / cynghorydd personol yn sicrhau bod manylion y cyfrif cynilo Share Foundation yn cael eu rhannu gyda'r rhai sy'n gofalu am y plentyn / person ifanc

- Mae'r plentyn / person ifanc yn ymwybodol bod ganddynt gynilion a sut y gallent eu defnyddio.
- Bod y plentyn / person ifanc yn cael cynnig cyfle i ddysgu rheoli eu harian.
- Ar ôl mynd i mewn i lety â chymorth ac os yw dan 18 oed neu wedi'i leoli o fewn byw'n annibynnol, bod y person ifanc, os nad ydynt yn dymuno i'r cynilion gael eu gwneud ar eu cyfer, yn llofnodi llythyr yn datgan eu bod yn cytuno i beidio â bwrw ymlaen â'r cynilion.

Disgwylir i Staff Gwasanaethau Plant eraill :

- Deall y polisi cynilo a'r gweithdrefnau sy'n ymwneud â CLA bod yn ymwybodol o unrhyw gysylltiadau sy'n berthnasol i'w rôl.

Disgwylir i'r Tîm Comisiynu Plant sicrhau:

- Rhoddir copi o Bolisi Cynilo CBSMT ar gyfer Plant sy'n Derbyngofal ar ôl iddo gael ei weithredu ar 1 Ebrill 2026
- Mae'r holl gontractau i'w diwygio o 1 Ebrill 2026 i adlewyrchu'r newid yn y swm a gontractiwyd fel bod hyn yn dangos y £5 sy'n cael ei dalu am gynilion y plentyn fel y nodir uchod
- Mae contractau gyda Darparwyr Lleoli yn egluro disgwyliadau ynghylch polisi arbedion, yn enwedig y £5 yr wythnos o fewn y gost lleoliad.
- Mae materion sy'n ymwneud â diffyg cydymffurfio â pholisi a disgwyliadau yn cael eu trafod yn gynnar gyda'r darparwr a'u cyfeirio at y Prif Reolwr ar gyfer Maethu os na allant ddatrys y mater.
- Mae darparwyr lleoliad allanol yn derbyn nodiadau atgoffa rheolaidd o'r polisi.
- Pob adolygiad contract i sicrhau bod darparwyr yn gweithio yn unol â'r polisi a bod arbedion ar waith ar gyfer pob plentyn o 1 Ebrill 2026.

Disgwylir i'r Swyddog Adolygu Annibynnol (IRO) ar gyfer plant neu berson ifanc sicrhau fel rhan o'r broses Adolygu CLA:

- Pan fydd person ifanc yn cael adolygiad terfynol cyn ei ben-blwydd yn 18 oed, mae'r IRO i sicrhau bod gweithiwr cymdeithasol / Cynghorydd Personol y person ifanc wedi eu cefnogi i gael mynediad i'w gyfrif cynilo.

- Deall y polisi cynilo a'r gweithdrefnau ynghylch Plant sy'n derbyn gofal a bod yn ymwybodol o unrhyw gysylltiadau sy'n berthnasol i'w rôl.
- Os yw person ifanc yn dychwelyd adref neu os bwriedir gadael gofal; bod cynlluniau ar waith i drosglwyddo eu harian i ofalwr oedolion priodol neu, os ydynt yn oedran, i'r person ifanc.

Disgwylir i dimau gwaith cymdeithasol gofal plant ddarparu gwybodaeth i gyllid a chymorth busnes:

- Rhoi gwybod am gofnodion newydd i ofalu am blant a phobl ifanc, ynghyd â'r data sydd ei angen i sefydlu risg cymhwysedd CTF (dyddiad geni a chenedligrwydd/statws mewnfudo),
- Plant a phobl ifanc sydd wedi peidio â derbyn gofal gan yr Awdurdod Lleol.
- Plant a phobl ifanc sydd wedi derbyn gofal yn barhaus am 12 mis neu fwy, er mwyn galluogi cymorth busnes i rannu manylion y cyfrif ar gyfer cyfrif Share Foundation.
- Rhestr o daliadau wedi'u hatal i liniaru gordaliadau i Gyfrif Sefydliad Cyfranddaliadau.
- Plant a phobl ifanc sydd wedi derbyn gofal yn barhaus am 12 mis neu fwy a fydd yn cael eu pen-blwydd yn 18 oed o fewn 2 fis. Fel y gellir sbarduno cyfrifiadau terfynol a gweithdrefnau cyfrif cau.

Tîm Cymorth Busnes

Sicrhau bod cyfrifoldebau gweinyddol fel y nodir yn y ddogfen Gweithdrefnau yn cael eu cyflawni mewn modd amserol gan gynnwys:

- Anfon llythyrau cyfrif cau at bobl ifanc neu eu rhieni/gwarcheidwaid yn ôl yr angen.
- Gwneud taliadau i bobl ifanc neu eu rhieni/gwarcheidwaid lle mae'r Awdurdod Lleol yn cadw balansau cyfrifon cau.

- Darparu awdurdodiad perthnasol i'r Sefydliad Cyfranddaliadau ar gyfer cysylltu â Gofalwyr, rhieni a gwarcheidwaid.
- Sicrhau bod y Prif Reolwr Maethu yn ymwybodol o unrhyw afreoleidd-dra neu bryderon.

Arweinydd Rheoli Ariannol

- Ymateb i ymholiadau ynglŷn â balansau cynilo ar gyfer Plant sy'n derbyn gofal neu'r rhai sydd wedi gadael gofal.
- Sicrhau bod cofnod cywir o'r arbedion ar gyfer pob CLA cymwys yn cael eu cofnodi a'u deall gan gynnwys y swm a ble mae'r arbedion yn cael eu cadw

Gwybodaeth ychwanegol

Mae cymorth arall ar gael drwy'r Rhaglen Uwchradd Cyflawniad <https://sharefound.org/stepladder-of-achievement/> lle gall Pobl Ifanc ennill gwybodaeth a phasio profion mewn cymhwysedd ariannol i ennill cyfalaf ychwanegol ar eu cynilion.

Mae mynediad at ddeunyddiau hefyd ar gael drwy'r <https://www.young-money.org.uk/> PFEG (The Personal Finance Education Group) sy'n ceisio helpu Plant sy'n Derbyn Gofal i ddatblygu gwybodaeth ariannol a gwneud penderfyniadau ariannol.

Atodiad 1

Junior ISA
Contribution Form 2

Ffurflen Adborth

Enw'r polisi: Cynilion i blant sy'n derbyn gofal

Rhowch fanylion adnabod o 'Hanes y Ddogfennau' o'r clawr blaen os gwelwch yn dda

Rhif Fersiwn:

1

Statws:

(drafft/terfynol)

Terfynol

Dyddiad ysgrifennu:

14/01/2026

Dyddiad cyhoeddi ar
gyfer yr
ymgyngoriad

Byddai'r **Grŵp Datblygu Polisi** yn gwerthfawrogi eich awgrymiadau a'ch sylwadau i'w hystyried ar gyfer yr **Adolygiad** nesaf. Hoffem eich adborth ar y ddogfen hon a byddem yn croesawu eich barn ar yr hyn y dylid ei ychwanegu, ei dynnu neu ei newid. Hoffem hefyd gael gwybod am:

- Materion ymarfer neu hyfforddiant cysylltiedig sy'n seiliedig ar dystiolaeth
- Unrhyw feysydd ymarfer a fyddai o fudd i ofal defnyddwyr gwasanaeth trwy gael eu hychwanegu at y ddogfen, neu unrhyw agweddau eraill ar ymarfer y dylid eu cynnwys yma
- Unrhyw wallau ffeithiol neu anghywirdebau yn y ddogfen
- Materion cysylltiedig eraill a fyddai'n helpu i lywio'r Polisi.

Defnyddiwch y gofod isod a throsodd ar gyfer eich sylwadau.

Byddai'n ddefnyddiol pe gallech chi ddyddio'ch sylwadau.

Ffurflen Adborth

Enw'r polisi: Cynilion i blant sy'n derbyn gofal

Mae croeso i chi ychwanegu neu atal eich manylion adnabod eich hun fel y gwelwch yn dda.

Dychwelwch eich barn at

Os hoffech y wybodaeth hon mewn iaith neu fformat arall, cysylltwch â'r Swyddog Gwybodaeth Gyhoeddus ar ???